

Revisorernas redogörelse för år 2017

Revisorernas granskningsuppdrag utgår från kommunallagen, fastställt revisionsreglemente och god revisionssed. Av kommunallagen framgår att revisorerna ska granska all verksamhet och därvid bedöma om verksamheterna sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som sker i nämnderna är tillräcklig.

Revisionsarbetet har skett i enlighet med fastlagd revisionsplan och de av revisorerna fastställda granskningsuppdragen. Löpande granskning har gjorts av Kommunstyrelsens och övriga nämnders protokoll.

Revisionsarbetet har även omfattat möten/kontakter med representanter för kommunens styrelse samt kommunens olika nämnder och förvaltningsledningar.

Revisionen har föranlett synpunkter och förslag av olika karaktär. Dessa har delgivits berörda nämnder och förvaltningar. Revisionsskrivelser har avgivits till kommunstyrelsen och berörda nämnder samt lämnats till kommunfullmäktige för kännedom.

Utifrån väsentlighet och risk har under året följande fördjupade granskningar gjorts:

- Granskning - pensioner
- Granskning av överförmyndarnämnden
- Granskning av kommunens förebyggande arbete avseende mutor och oegentligheter
- Uppföljning av tidigare granskningar 2016
- Granskning av delårsrapport 2017
- Granskning av årsredovisning 2017

Nedan redovisas granskningarnas syfte och resultat:

Granskning – Pensioner

Har kommunstyrelsen ändamålsenliga och tillförlitliga rutiner för rapportering av pensionsunderlag som säkerställer en tillräcklig intern kontroll?

Sammanfattande bedömning

Vår samlade revisionella bedömning är att kommunstyrelsen inte har ändamålsenliga och tillförlitliga rutiner för rapportering av pensionsunderlag som säkerställer en tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

- Att kommunen tar med pensionerna i den interna kontrollen.
- Att dokumentation tas fram avseende uppdraget till Sydnärkes lönenämnd och vilka uppgifter som ska lämnas till och erhållas från lönenämnden.
- Att rutiner tas fram för att säkerställa att hanteringen sker korrekt för förtroendevalda enligt OPF-KL.
- Att underlag sparas även hos kommunen, inte bara hos nuvarande pensionsadministratör.
- Att kompletteringar av redovisningen görs så att kraven i RKR 2.2 och 17.2 uppfylls.
- Att dokumentation för kommunens samlade pensionshantering utarbetas och särskilt väsentligt är att det tydliggörs vad som görs hos respektive organisation och vilka kontroller som görs.
- Att en ändamålsenlig pensionshantering säkerställs över tid, särskilt med beaktande av backupfunktioner och succession. Personberoende kan överbryggas med kunskapsöverföring i form av tydligt dokumentation av rutiner.

Granskning av överförmyndarnämnden

Är överförmyndarnämndens styrning och uppföljning ändamålsenlig och med en tillräcklig intern kontroll?

Sammanfattande bedömning

Den samlade bedömningen är att överförmyndarens verksamhet till delar bedrivs ändamålsenligt men till stora delar bedöms den interna kontrollen inte vara tillräcklig och behöver utvecklas.

Rekommendationer

- att rollerna mellan överförmyndarnämnden och kommunstyrelsen avseende beredningen av verksamhetens budgetförutsättningar tydliggörs. Nämnden behöver ges en formell roll i kommunens budgetprocess.
- att mål, statistik, nyckeltal och annan uppföljningsbar verksamhetsplanering som nämnden beslutar har ett tydligt samband med den uppföljning och utvärdering som ska ske inom ramen för samverkansavtalet.
- att en gemensam nämnd skulle kunna bidra till att skapa en tydligare och mer rationell styrning av verksamhetens planering och uppföljning.
- att initiativ tas för att inom ramen för samverkan med övriga kommuners överförmyndare inventera verksamhetens risker och att denna inventering ligger till grund för upprättande av kontrollplan.

Granskning kommunens förebyggande arbete avseende mutor och oegentligheter.

Är kommunstyrelsens och drift- och servicenämndens förebyggande arbete med mutor och oegentligheter ändamålsenligt?

Sammanfattande bedömning

Vår samlade revisionella bedömning är att kommunstyrelsen samt drift- och servicenämndens förebyggande arbete inte är helt ändamålsenligt.

Rekommendationer

- Att arbetet med risk och väsentlighetsanalys avseende området mutor och oegentligheter utvecklas i kommunen. Vi har noterat att kommunen i sitt förebyg-

gande arbete utgår från SKL:s skrift Om mutor och jäv. Vi rekommenderar att kommunen tydligare tar fram riktlinjer för hur denna skrift ska användas i det förebyggande arbetet samt förankras i de verksamheter som berörs av riskerna.

- Vidare rekommenderar vi att dessa riktlinjer kompletteras med ett dokumenterat system för hantering och rapportering av incidenter.
- Vi rekommenderar att de muntliga riktlinjer och normer som finns kring gåvor, representation och dylikt dokumenteras.
- Vi noterar att bisysslor sammantaget hanteras på ett systematiskt sätt. Vi rekommenderar dock att den kontroll som nu görs blir mer regelbunden och att arbetssättet dokumenteras.

Uppföljning av tidigare granskningar 2016

Revisorerna i Hallsbergs kommun har i sin risk- och väsentlighetsbedömning valt att följa upp ett antal tidigare granskningar genomförda under 2016.

Granskningen ska belysa följande frågeställning:

- **Har revisorernas synpunkter till följd av genomförda revisioner hanterats av berörd nämnd och styrelsen?**

Uppföljningen avgränsades till att omfatta granskningarna avseende granskning av kommunledningsfunktion, granskning intern kontroll och granskning budget-och uppföljningsprocess.

Sammanfattande bedömning

Vår samlade revisionella bedömning efter genomförd granskning är att kommunstyrelsen samt social- och arbetsmarknadsnämnden inte har hanterat revisorernas synpunkter fullt ut och inte heller genomfört alla de åtgärder man själva beslutat. Vissa åtgärder är vidtagna för att komma tillrätta med de brister som konstaterades vid granskningen 2016 men ett flertal av åtgärderna är ännu inte helt slutförda.

Granskning av delårsrapport 2017-08-31

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden som redovisas i delårsrapporten januari - augusti är 29,2 mnkr (28,8 mnkr) Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 23,1 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vår sammanfattande bedömning är att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed med undantag för redovisning av intäkter för migration, materiella anläggningstillgångar, pensionsredovisning samt redovisning av skatteintäkter. Felen bedöms som materiella och påverkar periodens resultat i väsentlig omfattning och rättelse krävs därmed inför kommande årsredovisning 2017.
- Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat är förenligt med finansiellt mål och indikator som fullmäktige fastställt i budget 2017.
- Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017. Rekommendationer för att utveckla kommunens delårsrapport framgår i respektive delkapitel.

Granskning av årsredovisning 2017

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- **Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?**

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- **Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?**

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målet för 2017 är uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

- **Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?**

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande med *undantag för redovisning av bidrag från Migrationsverket, ej nyttjade medel som felaktigt reserverats.*

Såsom det upplysts om i årsredovisningens redovisningsprinciper har inte god redovisningssed tillämpats full ut och är därmed inte tillfullo upprättad enligt god redovisningssed. Vi har redan i granskningen av delårsbokslutet 2017 påpekat att rättelse behöver göras vilket inte har gjorts till årsredovisningen.

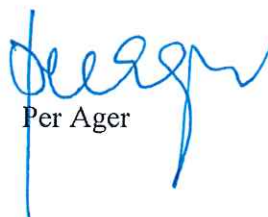
Hallsberg 2018-04-10

Peter Langlott

Lars Billström

Siv Palmgren

Torvald Evanni

Per Ager

Ågot Nordin